

Sygn. akt IV U 1567/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Tomasz Koronowski

Protokolant: st. sekr. sądowy Łukasz Szramke

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2013r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania B. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 15 maja 2013r. znak: (...) -1/20

o wypłatę emerytury

I. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni B. S. prawo wyrównania świadczenia za okres od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r., wynikającego z różnicy wysokości pobranej renty rodzinnej i zawieszanej emerytury;

II. stwierdza odpowiedzialność organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Sygn. akt IV U 1567/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 maja 2013r. znak (...) -1/20 pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. odmówił za okres do dnia 21 listopada 2012r. żadanego przez skarżącą B. S. we wniosku z dnia 27 listopada 2012r. wyrównania świadczenia w postaci różnicy pomiędzy wysokością pobranej renty rodzinnej i zawieszanej emerytury od dnia 1 października 2011r., która to wypłata była zawieszona na podstawie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr. 153 poz. 1227 ze zmianami, powoływanej dalej jako ustawa emerytalna). Wskazano, że wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. w sprawie K 2/2012 został ogłoszony w dniu 22 listopada 2012r., wobec tego dopiero od tego dnia utracił moc art. 28 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. o zmianie ustawy o finansach publicznych oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 257, poz. 1726 oraz z 2011r. Nr 291, poz. 1707) w związku z art. 103a ustawy emerytalnej, dodanym przez art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 16 grudnia 2010r. w zakresie, w jakim znajduje zastosowanie do osób, które nabyły prawo do emerytury przed 1 stycznia 2011r. Tym samym wyrok Trybunału Konstytucyjnego nie ma zastosowania do przypadającego przed dniem 22 listopada 2012r. okresu zawieszenia emerytur na podstawie art. 103a ustawy emerytalnej.

Skarżąca zakwestionowała w odwołaniu ocenę prawną organu rentowego twierdząc, że zawieszenie wypłaty emerytury nie miało podstaw prawnych.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie i podtrzymał stanowisko zawarte w uzasadnieniu decyzji.

Sąd ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie okazało się uzasadnione.

Skarżąca uzyskała prawo do emerytury decyzją z dnia 27 listopada 2009r. wskutek wniosku z dnia 12 października 2009r., z prawem do wypłaty świadczenia od dnia 1 października 2009r., wobec czego bezspornie przywołany na wstępie wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 13 listopada 2012r. w sprawie K 2/2012 dotyczył sytuacji wnioskodawczynie. Należy ponadto zaznaczyć, że na poczet wypłaty emerytury zaliczono kwoty wypłacone z tytułu renty rodzinnej.

Spór ograniczał się do oceny prawnej, tj. do oceny, czy skutki wyroku Trybunału Konstytucyjnego powstają dopiero z dniem jego ogłoszenia w Dzienniku Ustaw (tu: od dnia 22 listopada 2012r.) i odnoszą się do okresu od daty ogłoszenia, czy też obejmują także okres od wejścia w życie przepisu, którego konstytucyjność została zakwestionowana przez Trybunał.

W ocenie Sądu trafne jest to drugie stanowisko. Zgodnie z art. 190 ust. 3 zd. 1 Konstytucji RP „Orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, jednak Trybunał Konstytucyjny może określić inny termin utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego.” W sprawie K 2/2012 Trybunał Konstytucyjny nie określił innego terminu wejścia orzeczenia w życie, wobec czego orzeczenie to ma moc wsteczną (ex tunc). Za taką wykładnią art. 190 ust. 3 Konstytucji opowiada się judykatura i pogląd ten w tejże kwestii należy uznać za już utrwalony. Przykładowo można przywołać postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 listopada 2008r. w sprawie V CO 43/08 (LEX nr 564856) lub wyrok z dnia 21 listopada 2006r. II PK 42/06 (LEX nr 950622). Stanowisko takie zostało wyrażone także w szeregu orzeczeń Sądów Apelacyjnych i administracyjnych. Sąd orzekający w niniejszej sprawie pogląd ów przyjmuje za własny i odwołuje się do argumentacji przytoczonej w przywołanych orzeczeniach Sądu Najwyższego.

Wobec powyższego wprowadzie art. 103a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009r., Nr. 153 poz. 1227 ze zmianami, powoływanej dalej jako „ustawa emerytalna”) stanowi, że „Prawo do emerytury ulega zawieszeniu bez względu na wysokość przychodu uzyskiwanego przez emeryta z tytułu zatrudnienia kontynuowanego bez uprzedniego rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego wykonywał je bezpośrednio przed dniem nabycia prawa do emerytury, ustalonym w decyzji organu rentowego.”, jednak nie obejmuje on swoją dyspozycją sytuacji skarżącej w całym spornym okresie od dnia 1 października 2011r. do dnia 21 listopada 2012r. Skutkowało to zmianą zaskarżonej decyzji na podstawie art. 477¹⁴§2 kpc w związku z art. 145a§1 kpa i przyznaniem wnioskodawczynie prawa do wypłaty różnicy świadczeń za wskazany okres, jako że w okresie tym była wypłacana renta rodzinna, bezspornie niższa od należnej wnioskodawczynie emerytury (pkt I. wyroku).

Z uwagi na to, że nieustalenie opisanej wyżej ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji było skutkiem dokonania przez pozwanego wadliwej wykładni prawa, stwierdzono odpowiedzialność w tej kwestii organu rentowego, do czego podstawę stanowił art. 118 ust. 1a i 4 ustawy emerytalnej (pkt II. wyroku).